

Контрольний екземпляр

Знаннями, набутими на обласному семінарі пропагандистів мережі комсомольської полігоспінти педагог Тамара Григорівна Мороз поділяється вдома, у Компаніївському районі. Фото В. КОВПАКА.

НАШЕ—ЗНАЧИТЬ ВІДМІННЕ

Соціалістичні зобов'язання комсомольсько-молодіжної зміни механічного цеху заводу підйомно-транспортного устаткування міста Олександрії.

Політичним і трудовим піднесенням ознаменував радянський народ четвертий рік п'ятирічки. Ми переконали соціалістичні зобов'язання визначального. Помітно зросла продуктивність праці — на 11,2 процента. За рахунок освоєння нової технології, впровадження раціоналізацій колектив заощадив тисячу карбованців.

Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу надихає нас, молодих, на нові трудові звершення. Приймаючи зустрічний план 1975 року, кожен член нашої комсомольсько-молодіжної зміни виринув гідно зустріти ювілей великої Перемоги, ознаменувати рік новими досягненнями на трудовому фронті. Зваживши свої можливості, наша комсомольсько-молодіжна зміна вирішила кожен тиждень до Дня Перемоги зробити ударним.

За рахунок освоєння нової техніки і технології, впровадження у виробництво раціоналізацій продуктивність праці зростає за чотири місяці на 3 проценти проти плану. Зміни форми виробітку виконуватимемо на 118—120 процентів.

Радянське — значить відмінне. На цей фактор звертаємо особливу увагу. Отож твердо вирішили давати всі виробы тільки відмінної якості. Приймаючи таке рішення, ми зобов'язуємось працювати без відставок. Для цього висококваліфіковані, досвідчені робітники взяли шефство над молодими виробничиками, ширше розгоріємо наставницьку діяльність.

Наука всюди поміч у роботі. В цьому році у вузів і технікуми рекомендуємо ще вісім юнаків та дівчат з числа передових молодих виробничиків. У вільний від роботи час наполегливо займатимемося спортом, активну участь братимемо в художній самодіяльності. Разом із своїми підшефними, учнями сьомого класу восьмирічної школи № 3, відвідуватимемо музеї, кінотеатри, організуємо похід місяцями бойової слави.

Про виконання п'ятирічного плану рапортуватимемо 1 вересня. Слова свого дотримаємо. Перші дні нового року принесуть хороші результати. Колектив виконав своє півмісячне завдання на 115 процентів.

За дорученням колективу: В. КОТЯК — змішаний майстер, М. ТЕРЕЩЕНКО — токар, групкомсорг, О. БАБІЧ — свердлувальниця.

АДРЕСА ПОДВИГУ—КРАСНОГІРКА

БУДЕМО СХОЖІ!

З глибоким хвилюванням читали ми розповідь про героїчну боротьбу комсомольців села Красногірки Голованівського району.

Перед нами постали мужні, безмежно віддані своїй Батьківщині підпільники — комуніст М. І. Мала, командир бойової групи Михайло Громовий, секретар комсомольської організації Люба Римар та ін.

Героїчні подвиги красногірців вписали ще одну сторінку в літопис слави радянського народу в роки Великої Вітчизняної війни. Їх образи завжди будуть прикладом для нас.

З ініціативи комсомольської організації в нашій школі створено кімнату-музей бойової слави, в якій зібрані матеріали про героїчні подвиги наших

земляків під час Великої Вітчизняної війни. Червоні слідопити закінчують збір матеріалів про восьмий механізований корпус, який звільняв наше місто від німецько-фашистських загарбників. Комсомольська група 10-А класу оформила альбом «Історія створення та бойові подвиги партизанського загону імені Ворошилова».

Ми захоплюємось комсомольцями-патріотами з Красногірки. Вони були справжніми комсомольцями. В шкільному музеї хочемо мати матеріали і про діяльність «Спартак».

О. МАКАРЕНКО,
Л. СКОБЛИКОВА,
С. ПИЛИПЕНКО,
учні СШ № 3 міста Кіровограда.

ЩОБ ЗНАЛИ ВСІ ЇХ ІМЕНА

Не мовчять людська пам'ять, бентежить і веде вона нас до буремних років Великої Вітчизняної війни. Є нові сторінки історії, нові імена юних героїв. Якими були ви, наші ровесники, комсомольці сорокових років?

Сторінки газети «Молодий комунар» ознайомили нас з діяльністю підпільної комсомольської організації «Спартак». Обговорення цієї публікації відбулося в усіх групах нашого училища, йшла розмова про мужність, героїзм і подвиг радянського народу під час Великої Вітчизняної війни. Жоден учень не залишився байдужим: подвиг комсомольців села Красногірки вічно житиме в серцях комсомольців і молоді Кіровоградщини. Іменами юних героїв будуть названі нові вулиці і піонерські загоны...

В короткому, але прекрасному житті підпільної патріотичної організації «Спартак» відчуваємо його незламну стійкість. В тяжкі роки війни, в глибокому ворожому тилу під керівництвом комуністки Марії Іванівни Малої комсомольці села Красногірки вели мужню боротьбу проти німецько-фашистських окупантів, свято вірячи у завтрашній день перемоги.

Учні нашого училища звертаються сьогодні до всіх юнаків і дівчат Кіровоградщини із закликом продовжити пошук. Хай у рік святкування 30-річчя великої Перемоги для кожного комсомольця стануть провідними слова: «Ім'я твоє невідоме — хай сьогодні стане відомим! Подвиг твій безсмертний — хай живе в серцях і ділах наших».

О. ГАРАЩЕНКО,
О. ДОГА,
члени комітету комсомолу ПТУ облбобутуправління.

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

Рік видання XVI
№ 11 (1959)

СУБОТА, 25 січня 1975 року

Ціна 2 коп.

ПІДТРИМУЮ ЗАКЛИК: ПІД СИЛУ ЧОТИРИ ТИСЯЧІ!

Листа Олі Козаченко — володарки призу газети «Молодий комунар» «Першій тритисячниці Кіровоградщини» — читали всі молоді доярки господарства. Це було саме тоді, як переглядали ми свої особисті зобов'язання, обговорювали Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу. Згодні з Ольгою, що ми, комсомольці, повинні йти на чолі змагання у своїх господарствах, показувати приклад свідомості і творчої активності. Дійсно, правофланговим у змаганні по силі 4-тисячні надої, а три тисячі кілограмів молока — то рубіж комсомольсько-молодіжних колективів МТФ. І тому ми внесли корективи у свої зустрічні плани, особисто я, моя подруга Валентина Столяревич зобов'язалися надіти від кожної корови не менше, ніж по 4100 кілограмів молока. Доступний показник — 4 тисячі кілограмів — багатьом молодим дояркам, і я підтримую заклики на новий рубіж, дівчата!

У тваринництві я працюю не так уже й багато — чотири роки. Спочатку доглядала телят, три роки — дояркою. Успіхами зобов'язана своїм наставникам — Марії Данилівні Іваніченко та Ользі Василівні Яременко. Їх досвід, поради стали мені в пригоді, а наполеглива праця допомогли стати врівень з передовиками.

Читаючи листа Ольги Козаченко, подумала про своїх ровесників, що трудяться в інших господарствах. Скрізь є досвідчені майстри машинного доїння. Раджу вам, дівчата, не соромтеся звертатися до них, просіть допомоги. Якщо не пінуватиметесь, дбатимете про свою групу, нові рубіжі згодом стануть під силу і вам.

Призом «Першій тритисячниці Кіровоградщини» вже володіли майстри машинного доїння Олександрівського, Гайворонського, Новоукраїнського районів. А прізвищ з господарств Олександрійського району

йону не бачила навіть у десяти кращих молодих доярок Кіровоградщини, яку щомісяця друкують у «Молодому комунарі». Коли переглядала списки, то сподівалась побачити і своє прізвище або Валентини Столяревич. У четвертому кварталі показники у нас були вищі, ніж у тих, хто замикав десятку. Було образливо, що про нас забули. На мою думку, комітет комсомолу не приділяє уваги гласності змагання, не турбується про розподілення комсомольців на робочих місцях у тваринництві. А тоді змагання між молодими доярками було б значно дієвішим.

В. ГУГІНА,
доярка радгоспу цукрокомбінату Олександрійського району.

НАШ РАДЯНСЬКИЙ ПАСПОРТ

За рішенням Центрального Комітету КПРС і Ради Міністрів СРСР розроблені заходи по дальшому вдосконаленню паспортної системи в СРСР, по введенню паспорта нового зразка.

Головною і найістотною особливістю нової паспортної системи є те, що запроваджується єдиний для всіх категорій населення порядок паспортної системи в СРСР, незалежно від того, де живе людина — в місті чи селі, в якій сфері виробництва зайнята. Єдині правила на всій території СРСР вводяться з січня 1976 року, коли почнуться видача нових паспортів. Закінчиться вона повинна до 1981 року.

Цей документ, який посвідчує особу громадянина СРСР і його радянське громадянство, відрізняється від радянського паспорта: «Паспорт громадянина Союзу Радянських Соціалістичних Республік». Він виготовляється за єдиним для всієї країни зразком російською мовою і мовою відповідної союзної або автономної республіки. Обкладинка — з темно-червоного папірцього матеріалу. На трьох сторінках — три рамки для вклеювання фотокарток власника паспорта віком 16, 25 і 45 років. На подальших сторінках — дані про дітей, сімейний стан, військовий обов'язок, місце проживання. В паспорті будуть прізвище, ім'я, по-батькові, час і місце народження, національність його власника. Відсутня графа про соціальний стан: в умовах, коли досягнуто соціаль-

но-політичної єдності суспільства, потреба в ній відпала.

Порядок одержання нових паспортів і користування ними створить велику зручність для населення, оскільки паспорти будуть безстрокові.

Положення про паспортну систему передбачає деякі зміни в правилах прописки і виписки. Замість тимчасової прописки громадян, що перебувають у відпустці, відрядженні, санаторіях, будинках відпочинку строком на півтора місяця, запроваджується лише реєстрація їх паспортів, плата за яку не стягується. Ряд пільг на прописку надається особам, звільненим у запас або відставку з рядів Радянської Армії, студентам, аспірантам, старим батькам на житлову площу дітей. В цьому — вияв високого гуманізму нашої соціалістичної системи, справді народної демократії.

Обмін паспортів повинен сприяти вихованню у людей, особливо молоді, почуття радянського патріотизму, гордості за свою соціалістичну Батьківщину, високої свідомості, особистої відповідальності. Вручення паспортів громадянам, які одержують їх уперше, проводиться тільки в урочистій обстановці.

Б. КИЗІЛЬ,
заступник начальника
паспортного відділу
УВС, підполковник
міліції.

Оборону прорвали, рушили вперед і звільнили кілька сіл Гомельської області. Власне, це вже не села: відступаючи, фашисти спалюють хати, і від села залишається лише попіл, серед якого подекуди стоять димари. Дивляться на цю страшну картину наші солдати і клянуться відплатити за все, за всі його злодіяння.

Дуже не поталанило 299-му дивізіону. Він одержав завдання підготувати вогонь по далекій цілі. Для виконання цього завдання дивізіон зайняв відкриті вогнені позиції. У цей час противник почав масований артилерійський наліт. Прямим влученням ворожих снарядів розбиті одна бойова установка і транспортна машина. Інші одержали деякі пошкодження. Але, незважаючи на втрати, дивізіон продовжував залишатися на вогневій позиції, готовий у будь-яку хвилину виконати бойове завдання. Лише після наказу командувача особовий склад дивізіону почав виводити матеріальну частину з зони артилерійського вогню. Під безперервним обстрілом обслуги швидко підготували бойові установки до евакуації і почали відходити на запасні рубежі. У цей час розривом снаряда був убитий водій бойової машини гвардії молодший сержант І. І. Ухов. Його замінив командир гармати гвардії старшина А. М. Санустов, виявив бойову машину і укриття. Важко поранений під час вогневого нальоту комбат гвардії лейтенант А. А. Душенков дозволив відвести себе в госпіталь лише після повного виведення всіх батарей з зони обстрілу. У зв'язку із значними втратами дивізіон знятий з бойового порядку і відведений для ремонту техніки. Завдяки самовідданій роботі ремонтників, усюго особового складу дивізіону бойова техніка була відремонтована протягом доби, і в бойових установках знову вступили у бій.

Наступаємо активно. Дійшли до Рогачова, до річки Друть. Але тут трапилися невеличка зупинка. Мости підірвані, переправи немає. До нашого наступу німці займали оборону на західному березі річки Друть, а наші війська — на східному, нейтральна полоса була близько двох кілометрів і пролягала у заплаві річки, дуже заболоченій. Після артпідготовки піхота успішно пройшла цю місцину, але як бути з технікою? Скрізь болото. Чекати снаперів? Але час не чекає. Піхота просить: додайте вогню!

На переправу прийшов командир полку гвардії майор Коломієць. Солдати і офіцери любили свого бойового командира. Любили за вміння воювати, за хоробрість і швидко, вмів вирішити найважчі завдання. У цьому ми ще раз переконались біля річки Друть. Коломієць наказав організувати переправу за допомогою підручних засобів. Пильяємо сошин, по нозі в болоті робимо настил. На солдатах — жодного сухого рубчика. Мокрі, брудни, втомлені, не спали кілька днів, але тримаємось бадьоро, гвардійські жартують, сміються. Ще б пак! Ми наступаємо, а фашисти тікають. Чого кращого може бажати солдат?

Винесли свої «катюші» майже (Продовження. Початок в номерах за 29 грудня 1974 р. та 4—21 січня ц. р.)

на руках. Завдяки цьому наші ересівські батареї першими змогли підтримати піхоту, майже супротивнику вогнем, розвиваючи наступальний прорив.

У Східній Пруссії

21 січня 1945 року. Отже ми — у Східній Пруссії. Сталі на цю землю позавчора, 19 січня, пізно вночі. Скільки ми думали про це! Під Сталінградом, під Курськом, в Білорусії. Жили думами: швидко звільнити річку землю, закінчити війну туди, звідки вона прийшла. Гось цей довгожданий день прийшов. Наступаємо.

Дороги забиті знищеною нами ворожою технікою. І запружені німцями. Наляканим гебелівською пропагандою, вони залишили свої житла і безперервним потоком ру-

форсували Одер.

Незабаром кінець фашизму. Незабаром прийде наша зновітна перемога.

18 березня 1945 року. Усі минулі дні вели бої у важких умовах: туман, дощ, майже неможливо коректувати вогонь. Про дію авіації це може бути і мови. Все взяли на себе артилеристи і мінометники, б'ють фашистів, не шкодуючи снарядів.

Але сьогодні, нарешті, день, мов на замовлення. Чисте небо, яскраво світить сонце. Пішу ці рядки з'єднаних за день, а ще не було з самого ранку такої хвилини, щоб у повітрі не висіли наші «Іллі», або, як їх називають, «летючі танки». Чудові штурмовики. Головні — надійно бронеопані, озброєні. Роблять кілька заходів і лише після цього повертаються на аеродром. Можуть стріляти з ракетних установок (наші землі «катюші» в мініації), а також з кулеметів і гармат. Можна собі уявити, як після такої «сабантуя» почувують себе гітлерівці!

І. БРАТЧЕНКО

Гвардійський дивізіон

шли на Захід. На возах, велосипедах, пішки. Але далеко піти не встигли, наші частини швидко їх обігнали, і тепер багато з них повертаються назад. Спочатку боялись, тремтіли, дивилися з-під лоба. Це — у перші хвилини. Потім, переконавшись, що наші бічці їх не чапають, осмілилися, мімікою, рухами включаються в розмову, лають Гітлера, проклинають війну. Зрозуміли, нарешті.

8 лютого 1945 року. Всю ніч патрулювали біля села. Я був черговим по батареї. Підвищена напруга була викликана тим, що неподалік від розташування дивізіону в лісі виявили велику групу німців. Коли розвідник туди був направлений два наші броневожачики і два бронетранспортера з піхотою. Фашисти частково знищені, решта здався у полон.

Час настав такий, що потрібно дивитися в обидва: відрізати у Східній Пруссії німці намагаються прорватися, часто контракують іноді успішно. Вдень і вночі — під час короткого відпочинку солдати тримають напоготові зброю і гранати.

Залишилось три кілометри до Балтійського моря. На деяких ділянках наші танкісти вже вийшли до нього. Німці відступають колоніями через косу. Погода нельотна, авіації немає, і ворога б'ють, головним чином, наші бойові установки та артилерія. Приємні звістки надходять з інших фронтів. З фронтової газети «Червоноармійська правда» дізнались, що Маршал Жуков — за 70 кілометрів від Берліна, війська Маршала Конєва

25 березня 1945 року. Вчора за-

кіпчили знищені Брауцеберзького ворожого угруповання. Біля цього міста били ворога, як під Сталінградом: вдень і вночі без перерви. Ворог, не рахуючись із значними втратами, опирається, часто контракують, підтримуючи піхоту танками, самохідними установками та сильним артилерійським мінометним вогнем.

Третій день штурмуємо осмієне гніздо фашизму Кейгсберг. Попереду все у вогні. А авіації стільки, скільки ще ніде не доводилось бачити. Сотнями йдуть «Іллі», «Петляков», «Яковлєв», «Лавочкин». Все це кишує на місто-фортецю. Зрозуміло одне: довго ворог не протримається, хребет фашистському звіру буде зламано.

4 квітня довелось стріляти з шестиствольного пізельського міномета, який знайшли на залишеній ворогом вогневій позиції. Поруч — залізниця, а на ній кілька вагонів з снарядами для цих мінометів: німці так тікали, що вони навіть не встигли підірвати боеприпаси. І наші гвардійці зранку до вечора били ворога з його ж шестиствольного міномета.

25 квітня 1945 року. Б'ємо фашистів. Взяли Кейгсберг. 17 квітня скинули їх у море. Зробити це було важко: противник, мов затавований звір, опирався. А вчора наші частини оволоділи містом Палау. Зараз знаходимося від нього за 700 метрів, чекаємо чергового наказу.

(Далі буде).

Скільки в області зайців?

засіданні активу. Керівник секції охорони тваринного світу Д. Умрихін розповів, як природолюби зберігають та примножують фауну нашого рідного краю. Тільки заказники, в яких відтворюється погोलів'я тварин для поповнення приписних мисливських господарств, займають більше десяти тисяч гектарів, та й в зелених зонах, площа яких майже 50 тисяч гектарів, тварини почувають себе спокійно.

За попередніми підрахунками в наших краях 16 тисяч лисиць. За ни-

ми закріпилася недобра слава: злодійкувата, занадто хитра. Інколи вони приносять збитки, та все ж це корисні тварини, які знищують значну кількість мишовидних гризунів.

А зайців-русаків ще більше в області — майже 45 тисяч! Та в останні роки їх кількість зменшується в середньому на 3 тисячі штук за рік. Є над чим замислитися мисливцям!

Зменшується чисельність сірої куріпки та ондатри. Якщо в 1968 році налічувалося більше 11 тисяч, то вже через

п'ять років у водоймах області можна було нарахувати лише 3 тисячі ондатр. Можливо, хтось піддасть сумніву ці цифри. Звідки вони взяті? Обласне Товариство мисливців та рибалок постійно веде такий облік (двічі на рік). Він дає змогу встановити кількість птахів та звірів, норми відстрілу на полюванні.

М. ЛІТВИНОВ,
громадський інспектор Товариства охорони природи, позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

Нещодавно в Кіровограді зібралися на спільне засідання члени ради обласного Товариства охорони природи, Товариства мисливців та рибалок і активісти природолюбів. «Охорона тваринного світу в області» — про це йшла мова на

ВИЗНАННЯ

Бачив тебе у буднях
Схиленою над ночами,
Бачив тебе, розбурхану
Святом урочим,
Першим гролом наляканою,
Першим проліском закосиченою,
Породіллею заплаканою,
Із посмішкою вимученою,
Бачив тебе замкнутою,
Бачив розкваною
Молоденькою мамкою
З піснею колісковою.

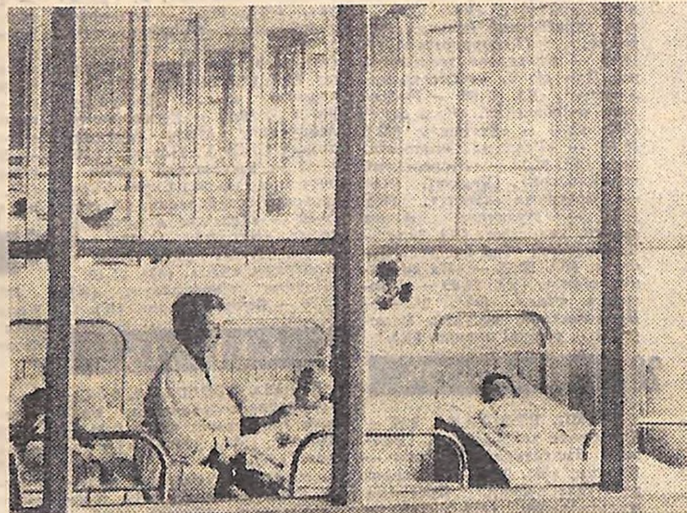
Бачив у люті віхоли,
Бачив у стиглім житі,
Бачив суддею й лікарем,
Що примушує жити.

І з часом все більше віриться
І наяву здається,
Що цілі світи умістяться
В твоєму маленькому серці.

Сини комуніста

Від жагю натужно тріскалась земля
Як ховали комуніста коваля.
Був мороз. Північний вітер сатанів,
Замерзали сльози у синів.
І тоді найстарший виступив із них,
Натовп змовк. Навколо навіть вітер
стих.

Син сказав: «...А замість батька ковала
Працювати я в кузні з цього дня». Середульший син промовив стиха так: «Вірно, брате, в цьому ділі ти мастак. В мене руки тріси хоч і замалі, Та візьми й мене підручним в ковалі», А найменший голосніше промовляв До партійного свого секретаря: «В цей гіркий, у цей важкий скорботний час Ти прийми заяву в партію від нас». **Анатолій КРИМСЬКИЙ.**
с. Трипів
Олександрівського району.

В обласній дитячій лікарні.

Фото Р. РУБИНА.

